

Sygn. akt III KZ 33/22

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **U. D.**

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 5 lipca 2022 r.,

zażalenia oskarżonej

na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt III KO 16/22, o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania,

p o s t a n o w i ł

utrzymać zaskarżone zarządzenie w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKz [...], Sąd Apelacyjny w [...] uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 4 marca 2021 r., sygn. akt VI K [...], o umorzeniu postępowania karnego wobec U. D., oskarżonej o czyn z art. 286 § 1 k.k. i innych, i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania. W dniu 31 stycznia 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo U. D., nazwane wnioskiem o wznowienie postępowania, w którym domagała się ona wznowienia postępowania zakończonego opisanym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w [...], albowiem w wydaniu zaskarżonego postanowienia brała udział osoba nieuprawniona, tj. osoba delegowania do orzekania w Sądzie Apelacyjnym przez Ministra Sprawiedliwości w trybie zakwestionowanym wyrokiem TSUE z dnia 16 listopada 2021 r. w sprawach połączonych od C-748/19 do C-754/19. Zarządzeniem z dnia 26 kwietnia 2022 r. w

sprawie III KO 16/22, sędzia Sądu Najwyższego na podstawie art. 530 § 2 w zw. z art. 545 § 1 w zw. z art. 429 § 1 i 540 § 1 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku wobec jego niedopuszczalności z mocy ustawy. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że:

- wniosek należało potraktować jako sygnalizację o wystąpieniu w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, wskazanej w art. 439 § 1 k.p.k.;
- wznowieniu postępowania może podlegać postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem, które rozstrzyga kwestię odpowiedzialności;
- orzeczenie to winno kończyć postępowanie sądowe, dlatego do tej kategorii nie można zaliczyć orzeczenia sądu odwoławczego uchylającego zaskarżone orzeczenie i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania, co miało miejsce w rozważanej sprawie;
- w świetle dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego, wyrok TSUE z dnia 16 listopada 2021 r. nie dawał dostatecznych podstaw do wznowienia postępowania z uwagi na sygnalizowaną wadliwość procesu delegowania sędziego.

Zarządzenie to zaskarżone zostało zażaleniem U. D., w którym zarzuciła, że jej pismo wszczynające sprawę nie było sygnalizacją konieczności wznowienia postępowania, a wnioskiem o wznowienie postępowania karnego, a nadto wskazała, iż Sąd Apelacyjny nie był należycie obsadzony oraz że nie zgadza się z zaprezentowaną w zaskarżonym zarządzeniu oceną skutków wyroku TSUE z dnia 16 listopada 2021 r. W następstwie swoich wywodów skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i rozpoznanie wniosku o wznowienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

Zażalenie jest oczywiście bezzasadne.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z art. 542 § 3 k.p.k. wznowienie postępowania w oparciu o bezwzględny powód uchylenia orzeczenia może nastąpić tylko z urzędu, co oznacza, iż strona nie może skutecznie złożyć wniosku o wznowienie postępowania opartego na tej podstawie. Pismo strony, wskazujące na taką podstawę wznowienia postępowania winno być traktowane jako sygnalizacja z art. 9 § 2 k.p.k. Uznanie, że sygnalizowane uchybienie nie miało miejsca pozwala na ograniczenie się do wydania zarządzenia stwierdzającego tę

okoliczność, przy czym zarządzenie takie nie jest zaskarżalne (zob. zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2022 r., IV KO 121/19).

W rozważanej sprawie procesowa decyzja została podjęta jednak na przedpolu omawianej kwestii. Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia wniosku skarżącej, która konsekwentnie w ten sposób ocenia swoje pismo, z powodu braku substratu zaskarżenia. Jak słusznie zauważono w zarządzeniu, nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania, może być skierowany wobec orzeczenia kończącego postępowanie. Tymczasem orzeczenie Sądu Apelacyjnego uchyliło postanowienie Sądu pierwszej instancji i przekazało sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania – postępowanie sądowe nie zostało zatem zakończone. Warto zauważyć, że w świetle obowiązującej procedury karnej istnieje możliwość zaskarżenia orzeczenia sądu odwoławczego uchylającego orzeczenie sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania, lecz dotyczy ona tylko wyroków i oparta jest na innych przesłankach niż wznowienie postępowania, chociaż jedną z jej podstaw są uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. (zob. rozdział 55a Kodeksu postępowania karnego). W opisanej sytuacji trafnie przyjęto, że wniosek U. D. jest niedopuszczalny z mocy ustawy, ponieważ nie dotyczy orzeczenia, które można zaskarżyć wnioskiem o wznowienie postępowania.

Z powyższych względów nie mają żadnego znaczenia uwagi skarżącej związane z oceną skutków wyroku TSUE z dnia 16 listopada 2021 r. oraz potencjalnym wpływem Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Krajowego na przebieg postępowania karnego.

Kierując się poczynionymi uwagami orzeczono, jak na wstępie.

[as]